

فصل اول – کلیات

ماده ۱- هر جا که در این آیین نامه از کلمه قانون به تنهایی یاد شده است، منظور قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی می باشد.

ماده ۲- فرمانداران و بخشداران در اجرای ماده (۳) قانون موظفند از آغاز انتخابات و پس از دریافت احکام اعضای هیأت های نظارت شورای نگهبان با دعوت از آنان موجبات نظارت کامل ایشان را در کلیه مراحل اجرایی انتخابات فراهم نمایند و کلیه صورت جلساتی که به امضای هیأت اجرایی رسیده است، به امضای هیأت نظارت مربوط نیز برسد و یک نسخه از هر یک از صورت جلسات تنظیمی، به هیأت مذکور تسلیم شود.

ماده ۳- ستاد انتخابات استانداری پس از وصول اسامی هیأت نظارت استان از ستاد انتخابات کشور، ضمن اعلام اسامی نامبرداران به فرمانداری ها و بخشداری های مراکز حوزه های انتخابیه، از آنان برای تشکیل جلسه دعوت به عمل می آورد.

- **تبصره ۱-** هیأت مرکزی نظارت منتخب شورای نگهبان باید یک نسخه از رونوشت احکام ناظران و بازرسان خود در استان، شهرستان و بخش را به ستاد انتخابات کشور ارسال نماید.
- **تبصره ۲-** در استان هایی که به استناد تبصره ذیل ماده (۶) قانون نظارت شورای نگهبان بر انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۶۵/۵/۹، انتخابات تنها در یک حوزه برگزار می شود و هیأت نظارت استان تشکیل نمی گردد، هیأت مرکزی نظارت کلیه وظایف هیأت مذکور را به عهده خواهد داشت؛ در این صورت فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه در تمام مواردی که به موجب قانون ملزم به مکاتبه و ارتباط با هیأت نظارت استان می باشد، با هیأت مرکزی نظارت در تماس خواهد بود.

ماده ۴- شرکت اعضای هیأت نظارت شورای نگهبان در جلسات هیأت اجرایی به منظور نظارت بر صحت اجرای قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی بوده و عدم حضور آنان در جلسات و یا خودداری آنان از امضای صورت جلسات مانع از ادامه کار انتخابات نخواهد بود.

ماده ۵- چنانچه اعضای هیأت های نظارت مراکز حوزه های انتخابیه و حوزه های فرعی نتوانند در جلسه هیأت اجرایی شرکت نمایند، ضمن تنظیم صورت جلسه، نماینده ای از بین خود انتخاب و نماینده منتخب با در دست داشتن یک نسخه از صورت جلسه تنظیمی در جلسه متشکله شرکت نموده و صورت جلسه تنظیمی را به منظور ضبط در سوابق انتخاباتی به فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه یا حوزه های فرعی تسلیم می نماید. امضای نماینده مزبور در ذیل صورت جلسات به منزله امضای هیأت نظارت می باشد.

ماده ۶- چگونگی محاسبه حق الزحمه مستخدمان دولت که در اجرای ماده (۱۱) قانون و تبصره ذیل آن و تبصره ذیل ماده (۴) قانون نظارت شورای نگهبان بر انتخابات مجلس شورای اسلامی با وزارت کشور، استانداری ها، فرمانداری ها، بخشداری ها، هیأت های اجرایی شورای نگهبان و هیأت های منصوب از جانب آن همکاری می نمایند، به شرح زیر می باشد:

- **الف -** آن دسته از کارکنان دولت که برای حداکثر سه ماه در هر مرحله انتخاباتی از سوی یکی از دستگاه ها به مراجع یاد شده مأمور می شوند، حقوق و مزایای ماهانه خود را براساس آیین نامه مأموریت موضوع ماده (۱۱) قانون استخدام کشوری از دستگاه ذی ربط دریافت می دارند.
- **ب -** فرماندار یا بخشدار و نماینده هیأت نظارت می تواند برای آن دسته از کارکنان دولت که به طور داوطلبانه برای رأی گیری و فرائت و شمارش آرا با هیأت های اجرایی با هیأت های نظارت بر انتخابات همکاری می کنند، پیشنهاد حداکثر صد (۱۰۰) ساعت اضافه کار و در خواست تقدیر کتبی برای درج در پرونده اداری مستخدم یاد شده از دستگاه مربوط بنماید.
- **پ -** دستگاه های مربوط موظف به تأمین اعتبار لازم و پرداخت حق الزحمه مستخدمان مشمول این ماده می باشند.

ماده ۷- به منظور جلوگیری از وقفه در امر انتخابات و تسریع در ارسال پیام های انتخاباتی، فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه موظفند متن نامه ها و مکاتبات خود را با سریع ترین وسایل مخابراتی موجود در محل به مراجع ذی ربط اعلام و بلافاصله تأییدیه آن را نیز از طریق پست ارسال نمایند.

ماده ۸- به جز مواردی که در این آیین نامه مستثنا شده است، اقدامات فرمانداران تهران و اصفهان به عنوان فرمانداران مراکز حوزه های انتخابیه اقلیت های دینی، عیناً مطابق اقدامات کلیه فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه خواهد بود.

فصل دوم- تشکیلات هیأت اجرایی

ماده ۹- فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه موظفند بلافاصله پس از دریافت دستور شروع انتخابات، وصول آن را به ستاد انتخابات کشور اعلام نمایند.

ماده ۱۰- فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه بلافاصله پس از وصول دستور شروع انتخابات، به استناد ماده (۳۱) قانون، دستور تشکیل هیأت های اجرایی فرعی را به فرمانداران و بخشداران حوزه های فرعی صادر می نمایند.

ماده ۱۱- فرمانداران و بخشداران موظفند در اجرای ماده (۳۳) قانون و با رعایت تبصره های ذیل آن، بلافاصله پس از وصول دستور شروع انتخابات، برای تعیین معتمدان اصلی و علی البدل عضو هیأت اجرایی، سی (۳۰) نفر از معتمدان بومی ساکن در محل و یا ساکنانی که پنج (۵) سال سابقه سکونت در حوزه انتخابیه دارند، را از اقشار مختلف مردم انتخاب و به منظور تأیید صلاحیت به هیأت نظارت مربوط معرفی نمایند و رسید دریافت دارند.

ماده ۱۲- هیأت های نظارت موظفند پس از وصول فهرست اسامی معتمدان پیشنهادی فرمانداران یا بخشداران، براساس ماده (۳۳) قانون و تبصره های ذیل آن به طور کتبی نظر خود را در خصوص تأیید صلاحیت آنان حداکثر ظرف سه (۳) روز به فرماندار یا بخشدار ذی ربط اعلام نمایند.

- **تبصره ۱-** در صورت رد صلاحیت معتمدان، فرمانداران و بخشداران موظفند بلافاصله به تعداد دو برابر معتمدان تأیید نشده، افراد واجد شرایط دیگری را برای تأمین کسری معتمدان به هیأت نظارت معرفی نمایند.
- **تبصره ۲-** هیأت نظارت مربوط موظف است حداکثر ظرف بیست و چهار (۲۴) ساعت پس از وصول اسامی افراد جدید، در خصوص تأیید یا عدم تأیید صلاحیت معتمدان پیشنهادی به طور کتبی اعلام نظر نمایند.
- **تبصره ۳-** چنانچه پس از طی مراحل یاد شده که حداکثر متجاوز از چهار (۴) روز نخواهد بود، تعداد معتمدان تأیید شده به حداقل بیست (۲۰) نفر برسد، فرماندار یا بخشدار موظف است بلافاصله از آنان برای انتخاب اعضای اصلی و علی البدل هیأت اجرایی دعوت به عمل آورد.
- **تبصره ۴-** چنانچه معتمدان تأیید شده به بیست (۲۰) نفر نرسند و فرماندار یا بخشدار با هیأت نظارت مربوط به توافق نرسند، فرماندار و بخشدار موظف است حداکثر در پایان روز چهارم از شروع انتخابات، مراتب را به شرح ما وقع به منظور تأمین کسری معتمدان تا سی (۳۰) نفر، به استاندار و هیأت نظارت استان مربوط اعلام و رونوشت آن را نیز به ستاد انتخابات کشور ارسال نماید.
- **تبصره ۵-** هیأت نظارت استان با هماهنگی استاندار حداکثر بیست و چهار (۲۴) ساعت پس از اعلام فرماندار یا بخشدار، از معتمدان واجد شرایط به تعداد لازم اعلام شده توسط فرماندار و بخشدار و یا هیأت نظارت مربوط، برای تأمین کسری، انتخاب و بلافاصله اسامی آنان را برای دعوت از معتمدان به فرماندار و بخشدار ذی ربط اعلام می نماید.
- **تبصره ۶-** چنانچه در پایان روز پنجم، هیأت نظارت استان و استاندار موفق به انتخاب تأمین کسری سایر معتمدان مورد نیاز نشوند، بلافاصله مراتب توسط استاندار به ستاد انتخابات کشور و توسط هیأت نظارت استان به هیأت مرکزی نظارت منعکس می شود.

ماده ۱۳- در شهرستان ها و بخش هایی که شورای اسلامی شهرستان یا بخش تشکیل شده باشد، فرماندار یا بخشدار در اجرای تبصره ذیل ماده (۳۱) قانون موظف است مراتب را به شورای ذی ربط اعلام و از عضو معرفی شده شورای اسلامی شهرستان یا بخش به عنوان یکی از نه (۹) نفر معتمدان برای شرکت در جلسات دعوت نماید.

ماده ۱۴- فرمانداران و بخشداران موظفند با رعایت مواد (۳۱) و (۳۲) قانون و تبصره های ذیل آنها از اعضای هیأت نظارت شورای نگهبان، رئیس ثبت احوال و معتمدانی که مورد تأیید قرار گرفته اند، به منظور انتخاب نه (۹) نفر معتمدان اصلی و پنج (۵) نفر معتمدان علی البدل هیأت اجرایی دعوت به عمل آورند.

- **تبصره-** فرماندارانی که انتخابات اقلیت های دینی را برگزار می نمایند، موظفند برای تعیین معتمدان هیأت اجرایی اقلیت ها از سی (۳۰) نفر معتمدان همان اقلیت دعوت نمایند.

ماده ۱۵- فرمانداران و بخشداران طرف دو (۲) روز از تاریخ ارسال دعوتنامه، جلسه انتخاب معتمدان هیأت اجرایی را با حضور اعضای هیأت نظارت شورای نگهبان و رئیس ثبت احوال تشکیل داده و پس از حضور حداقل بیست (۲۰) نفر از معتمدان دعوت شده، رسمیت جلسه را اعلام می نمایند، سپس معتمدان حاضر در جلسه از بین خود نه (۹) نفر را به عنوان معتمدان اصلی (در شهرستان ها و بخش هایی که دارای شوراهای اسلامی شهرستان یا بخش می باشند هشت (۸) نفر و پنج (۵) نفر را به عنوان معتمدان علی البدل هیأت اجرایی با رأی مخفی و اکثریت نسبی آراء انتخاب می نمایند.

- **تبصره ۱-** چنانچه کار انتخاب و تأیید معتمدان هیأت اجرایی در چهار روز اول از صدور دستور شروع انتخابات پایان نیابد و موکول به تصمیم هیأت نظارت استان و استاندار در روز پنجم شود، جلسه انتخاب معتمدان اصلی و علی البدل هیأت اجرایی به جای دو (۲) روز طرف يك (۱) روز از ارسال دعوت نامه تشکیل خواهد شد.
- **تبصره ۲-** عضو معرفی شده شورای اسلامی شهرستان یا بخش موظف به شرکت در تمامی جلسات هیأت اجرایی است و همچون سایر اعضای هیأت دارای حق رأی در تصمیم گیری ها می باشد.

ماده ۱۶- فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه موظفند بلافاصله پس از انتخاب معتمدان اصلی و علی البدل هیأت اجرایی، مراتب را به ستاد انتخابات کشور اعلام نمایند.

ماده ۱۷- فرمانداران و بخشداران حوزه های فرعی موظفند بلافاصله پس از انتخاب معتمدان اصلی و علی البدل هیأت اجرایی فرعی، مراتب را به فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه اعلام نمایند.

ماده ۱۸- جلسات هیأت های اجرایی مرکز حوزه انتخابیه و حوزه های فرعی در محل فرمانداری یا بخشداری مربوط تشکیل می شود.

ماده ۱۹- در بخش های مرکزی شهرستان ها، هیأت اجرایی تشکیل نمی شود و امور انتخابات در بخش مرکزی برابر ماده (۴۳) قانون به عهده هیأت اجرایی شهرستان می باشد.

ماده ۲۰- در مراکز حوزه های انتخابیه که اداره ثبت مستقل وجود ندارد، فردی که ریاست امور ثبت احوال مرکز مزبور را دارد، عضو هیأت اجرایی موضوع ماده (۲۱) قانون خواهد بود.

فصل سوم- اعلام داوطلبی و بررسی سوابق و رسیدگی به صلاحیت داوطلبان و انتشار اسامی نامزدها

ماده ۲۷ - انتخاب کنندگان باید دارای شرایط ذیل باشند: ماده ۲۱ داوطلبان نمایندگی مجلس شورای اسلامی براساس ماده (۴۵) قانون و تبصره های (۱) و (۲) آن طرف مهلت مقرر قانونی به فرمانداری یا بخشداری مرکز حوزه انتخابیه یا وزارت کشور و در خارج از کشور به سفارتخانه ها، کنسولگری ها، نمایندگی های سیاسی جمهوری اسلامی ایران مراجعه و ضمن ارائه اصل شناسنامه عکس دار خود و تسلیم ده (۱۰) قطعه عکس ۳*۴ جدید و سه نسخه تصویر کلیه صفحات شناسنامه، اصل و تصویر آخرین مدرک تحصیلی معتبر و اصل و تصویر برگ پایان خدمت وظیفه عمومی و یا مدرکی معتبر دال بر روشن بودن وضعیت مشمولیت خدمت وظیفه عمومی، پرسشنامه اعلام داوطلبی را دریافت و در حضور فرماندار یا بخشدار یا مسئول ثبت نام فرمانداری یا بخشداری مرکز حوزه انتخابیه و یا مسئول ثبت نام در وزارت کشور، سفارتخانه، کنسولگری یا نمایندگی سیاسی آن را تکمیل و تسلیم می نمایند و ضمن اخذ رسید تصویر مدارک لازم برای ثبت نام، آمادگی خود را برای شرکت در انتخابات اعلام می دارند.

- **تبصره ۱-** فرمانداران و بخشداران مکلفند در اجرای ماده (۴۵) قانون بلافاصله پس از اعلام وزارت کشور، تاریخ شروع و خاتمه ثبت نام از داوطلبان و شرایط انتخاب شوندهگان و مدارک مورد نیاز را با وسایل مقتضی به اطلاع کلیه اهالی حوزه انتخابیه برسانند.
- **تبصره ۲-** وزارت کشور موظف است بلافاصله مدارک داوطلبانی را که در وزارت کشور ثبت نام نموده اند، به فرمانداری یا بخشداری مرکز حوزه انتخابیه مربوط ارسال و در پایان همان روز اسامی و مشخصات آنان را نیز به حوزه انتخابیه اعلام نماید.
- **تبصره ۳-** وزارت امور خارجه موظف است ترتیبات لازم به منظور تسریع در اجرای تبصره (۱) ذیل ماده (۴۵) قانون را به نحوی فراهم نماید تا مفاد مندرج در پرسشنامه داوطلب در پایان هر روز به ستاد انتخابات کشور اعلام گردد.
- **تبصره ۴-** اسامی و مدارک داوطلبان ثبت نام شده در خارج از کشور بلافاصله پس از وصول، توسط وزارت کشور به فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه اعلام و ارسال خواهد شد.

ماده ۲۲- فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه موظفند در مدت تعیین شده نسبت به قبول برگ اعلام داوطلبی اقدام نمایند و باید توجه داشته باشند که بعد از پایان روز هفتم هیچ گونه تقاضای اعلام داوطلبی را نپذیرند.

ماده ۲۳- فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه موظفند در پایان هر روز فهرست اسامی و مشخصات داوطلبان ثبت نام شده همان روز و نیز در پایان مهلت قانونی ثبت نام، مشخصات کلیه داوطلبان را یکجا و به ترتیب حروف الفبا به ستاد انتخابات کشور اعلام نمایند و همه روزه بلافاصله پس از ثبت نام، دو نسخه تصویر پرسشنامه اعلام داوطلبی و دو نسخه تصویر کلیه صفحات شناسنامه و سه قطعه عکس هر يك از داوطلبان را با سریع ترین وسیله به ستاد انتخابات استان ارسال نمایند. وزارت کشور نیز موظف است تصویری از مشخصات کامل داوطلبان را روزانه به هیأت مرکزی نظارت اعلام نماید.

- **تبصره ۱-** فرمانداران تهران و اصفهان فهرست اسامی و مشخصات داوطلبان هر يك از اقلیت های دینی را نیز جداگانه به ستاد انتخابات کشور اعلام می نمایند.
- **تبصره ۲-** فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه موظفند در روزهایی که هیچ مراجعه کننده ای برای ثبت نام نداشتند، در پایان همان روز مراتب را به ستاد انتخابات کشور اعلام نمایند.
- **تبصره ۳-** به منظور پرهیز از هر گونه تأخیر در رسیدن مدارك مربوط به ثبت نام از داوطلبان به ستاد انتخابات کشور، ستاد انتخابات استانداری موظف است روزانه مدارك مربوط به کلیه داوطلبان سطح استان را توسط پیک ویژه استانداری به ستاد انتخابات کشور تحویل نماید، در غیر این صورت تحویل مدارك مذکور به ستاد انتخابات کشور حداکثر ظرف يك روز پس از پایان مهلت ثبت نام از داوطلبان الزامی است.

ماده ۲۴- وزارت کشور در مورد صلاحیت های داوطلبان به شرح مندرج در قانون، طبق فرم هایی که در چهارچوب قانون تنظیم خواهد نمود، مراتب را از مراجع مذکور در ماده (۴۸) قانون در چهارچوب وظایف آنها استعلام می نماید.

ماده ۲۵- دلایل و مدارك معتبر مربوط به غیرقانونی بودن احزاب، سازمان ها و گروه های موضوع بند (۳) ماده (۳۰) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی باید مطابق قانون لزوم رسیدگی دقیق به شکایات داوطلبان رد صلاحیت شده در انتخابات مختلف _ مصوب ۱۳۷۸ - مجمع تشخیص مصلحت نظام، توسط مراکز مسؤول قانونی به مراجع اجرایی و نظارتی ارسال شود.

ماده ۲۶- وابستگان تشکیلاتی و هواداران (موضوع بند (۳) ماده (۳۰) قانون) و کسانی که در جهت تحکیم میانی رژیم سابق نقش مؤثری داشته اند (موضوع بند (۱) ماده (۳۰) قانون) و نیز سایر موارد موضوع بند (۱۰) ماده (۳۰) قانون، براساس مصوبه مورخ ۱۳۷۸/۸/۲۳ مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص لزوم رسیدگی دقیق به شکایات داوطلبان رد صلاحیت شده در انتخابات مختلف یا اعلام مراکز مسؤول.

ماده ۲۷- فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه موظفند پس از انقضای مهلت ثبت نام ضمن دعوت از اعضای هیأت نظارت مرکز حوزه انتخابیه، به منظور رسیدگی به صلاحیت داوطلبان، تشکیل جلسه داده و با توجه به نتایج به دست آمده از بررسی های لازم در محل و با استفاده از نتایج اعلام شده توسط وزارت کشور، نامزدهای واجد شرایط را حداکثر ظرف ده (۱۰) روز تعیین و مراتب را صورت جلسه و نتایج را به هیأت های نظارت اعلام نمایند.

- **تبصره ۱-** به منظور جلوگیری از وقفه در امر رسیدگی به صلاحیت داوطلبان و اتمام کار در موعد مقرر ضروری است هیأت های اجرایی از روز اول ثبت نام مقدمات این کار را فراهم نمایند.
- **تبصره ۲-** چنانچه هیأت اجرایی بعضی از داوطلبان را براساس نتایج به دست آمده از بررسی های لازم در محل و با استفاده از نتایج اعلام شده توسط وزارت کشور و با رعایت شرایط مقرر در مواد (۲۸)، (۲۹) و (۳۰) قانون واجد صلاحیت نداند و در نتیجه صلاحیت آنان را رد کند، موظف است مراتب را با ذکر اسناد و مدارك مذکور و اشاره به مواد قانونی و بندها و تبصره های آنها در صورت جلسه درج نماید.
- **تبصره ۳-** رد صلاحیت داوطلبان نمایندگی مجلس شورای اسلامی در مورد شرط اعتماد و التزامی عملی به اسلام و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران باید مستند به قانون و براساس مدارك و اسناد معتبر باشد که مطابق مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص لزوم رسیدگی دقیق به شکایات داوطلبان رد صلاحیت شده در انتخابات مختلف، توسط مراکز مسؤول قانونی به مراجع قضایی و نظارتی ارسال شده است.
- **تبصره ۴-** هیأت های رسیدگی به صلاحیت داوطلبان در اجرای بند (۳) ماده (۲۸) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی، با لحاظ اینکه مناط ابراز وفاداری به قانون اساسی و اصل متری ولایت مطلقه فقیه، اظهار، اعلام یا هر طریق دیگری است که به صورت مستند توسط داوطلب ابراز شده باشد و در چارچوب قانون اقدام لازم را به عمل خواهند آورد.

ماده ۲۸- فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه موظفند بلافاصله پس از دریافت صورت جلسه رسیدگی به صلاحیت داوطلبان، نتیجه آن را به هیأت نظارت استان و ستاد انتخابات کشور اعلام و يك نسخه از صورت جلسه را به ضمیمه اسناد و مدارك به هیأت نظارت استان و يك نسخه از آن را به ستاد انتخابات کشور با سریع ترین وسیله ارسال نمایند.

- **تبصره ۱-** فرمانداران و بخشداران به منظور تسریع در کار می توانند ضمن ارسال متن صورت جلسه مذکور توسط نامبر، اصل مدارك را برای ارسال به وزارت کشور تحویل ستاد انتخابات استان بدهند.
- **تبصره ۲-** ستاد انتخابات استان موظف است ترتیبی اتخاذ نماید تا حداکثر يك روز پس از اتمام کار بررسی صلاحیت داوطلبان در هیأت های اجرایی، صورت جلسات مربوط توسط پیک ویژه در اختیار ستاد انتخابات کشور قرار گیرد.

ماده ۲۹- فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه مکلفند علت رد صلاحیت داوطلبان را با ذکر مواد قانونی مورد استناد به صورت کتبی و محرمانه به داوطلب ذی ربط ابلاغ نمایند.

- **تبصره ۱-** در صورت درخواست داوطلب، باید دلایل و مدارک رد صلاحیت وی نیز توسط مرجع رسیدگی کننده با لحاظ مصوبه مورخ ۱۳۷۸/۸/۲۲ مجمع تشخیص مصلحت نظام به اطلاع وی رسانده شود.
- **تبصره ۲-** فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه باید به گونه ای برنامه ریزی نمایند که نتیجه رد صلاحیت داوطلبان در موعد مقرر و بدون تأخیر به دست داوطلبان ذی ربط یا نماینده وی به آدرسی که اعلام نموده است، برسد.

ماده ۳۰- داوطلبانی که صلاحیتشان در هیأت اجرایی رد شده است، می توانند به استناد تبصره ذیل ماده (۵۱) قانون ظرف چهار (۴) روز از ابلاغ مراتب رد صلاحیت، شکایت خود را مستدلاً به هیأت نظارت استان مربوط اعلام نمایند و در صورت تمایل حسب مصوبه مورخ ۱۳۷۸/۸/۲۲ مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص لزوم رسیدگی دقیق به شکایت داوطلبان رد صلاحیت شده، توضیحات و دفاعیات خود را به طور حضوری به سمع اعضای هیأت نظارت استان و هیأت مرکزی نظارت برسانند و هیأت های نظارت موظف به رسیدگی می باشند.

ماده ۳۱- هیأت های نظارت استان ها در اجرای ماده (۵۲) قانون، ظرف مدت هفت (۷) روز به شکایات دریافتی از داوطلبان رد صلاحیت شده در هیأت اجرایی رسیدگی و نتیجه را صورت جلسه می نمایند.

- **تبصره ۱-** چنانچه هیأت نظارت استان ها پیشنهاد رد صلاحیت بعضی از داوطلبانی را داشته باشند که از نظر هیأت اجرایی واجد صلاحیت های قانونی شناخته شده بودند، مکلفند علت رد صلاحیت را با ذکر مواد قانونی مورد استناد و دلایل و مدارک مربوط، با رعایت قانون لزوم رسیدگی دقیق به شکایات داوطلبان رد صلاحیت شده در انتخابات مختلف، در صورت جلسه درج نمایند.
- **تبصره ۲-** هیأت های نظارت استان ها به منظور تسریع در کار می توانند بلافاصله پس از دریافت صورت جلسات از حوزه های انتخابیه مربوط، مقدمات رسیدگی به صلاحیت داوطلبان را آغاز نمایند.
- **تبصره ۳-** هیأت های نظارت استان موظفند بلافاصله نتایج رسیدگی به شکایات داوطلبان رد صلاحیت شده و همچنین اظهار نظر خود در خصوص داوطلبانی که توسط هیأت اجرایی واجد شرایط قانونی تشخیص داده شده اند را که باید با رعایت قانون لزوم رسیدگی دقیق به شکایات داوطلبان رد صلاحیت شده در انتخابات مختلف صورت گیرد با سریع ترین وسیله به هیأت مرکزی نظارت ارسال نمایند.

ماده ۳۲- هیأت های نظارت استان ها بلافاصله پس از اعلام مراتب به هیأت مرکزی نظارت، موظفند در خصوص دریافت نظریه هیأت مرکزی نظارت، پیگیری لازم به عمل آورند و پس از کسب نظریه هیأت مرکزی نظارت، مراتب را در اجرای تبصره (۱) ماده (۵۲) قانون صورت جلسه کرده و بلافاصله يك نسخه آن را به فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه ذی ربط ارسال نمایند.

- **تبصره-** هیأت های نظارت استان ها باید به گونه ای برنامه ریزی و اقدام نمایند که حداکثر در پایان مهلت هفت (۷) روزه رسیدگی به شکایات داوطلبانی که صلاحیت شان در هیأت اجرایی رد شده است، رسیدگی نمایند.

ماده ۳۳- فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه موظفند حداکثر ظرف مدت بیست و چهار (۲۴) ساعت پس از وصول صورت جلسه به شکایات داوطلبانی که صلاحیت شان در هیأت اجرایی رد شده است و همچنین اظهار نظر در خصوص سایر داوطلبان از هیأت نظارت استان، ابتدا بلافاصله مراتب رد صلاحیت داوطلبان را با ذکر مواد قانونی مورد استناد و دلایل و مدارک مربوط با لحاظ مصوبه مورخ ۱۳۷۸/۸/۲۲ مجمع تشخیص مصلحت نظام به داوطلبان ذی ربط ابلاغ و سپس متن صورت جلسه مذکور را به ستاد انتخابات کشور اعلام نمایند. تأیید صلاحیت نیز به داوطلبان ذی ربط ابلاغ خواهد شد.

ماده ۳۴- کلیه داوطلبانی که صلاحیت ایشان در هیأت اجرایی تأیید می شود ولی هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات نظر به رد صلاحیت آنان دارد و همچنین کلیه داوطلبانی که صلاحیت ایشان توسط هیأت اجرایی رد می شود و این رد صلاحیت مورد تأیید هیأت مرکزی نظارت نیز قرار گرفته است، در اجرای تبصره های (۲) و (۳) ماده (۵۲) قانون می توانند اعتراض خود را ظرف مدت بیست و چهار (۲۴) ساعت پس از ابلاغ مراتب رد صلاحیت، به عنوان شورای نگهبان به صورت مستقیم یا از طریق هیأت نظارت استان اعلام نمایند.

- **تبصره-** داوطلبانی که صلاحیت آنان در هیأت اجرایی تأیید شده است، ولی هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات براساس شرایط قانونی و مستند به دلایل و مدارک معتبر و با توجه به قانون لزوم رسیدگی دقیق به شکایات داوطلبان رد صلاحیت شده در انتخابات مختلف، صلاحیت ایشان را در ابتدا رد کرده است، می توانند علاوه بر اعتراض کتبی، به طور حضوری توضیحات و دفاعیات خود را به سمع اعضای شورای نگهبان نیز برسانند.

ماده ۲۵- ستاد انتخابات کشور مؤظف است پس از دریافت نظریه شورای نگهبان در خصوص تأیید یا رد صلاحیت کلیه داوطلبان سراسر کشور، حداکثر طرف مدت يك روز مراتب را حسب مورد به هر يك از مراکز حوزه های انتخابیه ذی ربط ابلاغ نماید.

- **تبصره ۱-** چنانچه نظر شورای نگهبان مبنی بر رد صلاحیت داوطلبانی باشد که صلاحیت ایشان در مراحل قبلی (در هیأت اجرایی و هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات) تأیید شده است، مراتب رد صلاحیت با ذکر مواد قانونی مورد استناد و با توجه به قانون لزوم رسیدگی دقیق به شکایات داوطلبان رد صلاحیت شده در انتخابات مختلف، به ستاد انتخابات کشور اعلام می گردد تا ستاد انتخابات کشور از طریق مرکز حوزه انتخابیه مراتب را به داوطلب ذی ربط ابلاغ نماید.
- **تبصره ۲-** داوطلبان مشمول تبصره (۱) این ماده می توانند حداکثر طرف سه روز از تاریخ ابلاغ مراتب رد صلاحیت، از شورای نگهبان با ادای توضیحات و دفاعیات لازم درخواست رسیدگی مجدد نمایند.
- **تبصره ۳-** شورای نگهبان طرف حداکثر هفت (۷) روز از دریافت هر يك از درخواست های رسیدگی مجدد به رد صلاحیت داوطلبان، به درخواست رسیدگی و نتیجه را به ستاد انتخابات کشور اعلام می نماید.

ماده ۲۶- فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه موظفند پس از دریافت نظریه شورای نگهبان در خصوص رسیدگی مجدد به درخواست داوطلبان رد صلاحیت شده از ستاد انتخابات کشور، ضمن ابلاغ نظر شورای نگهبان در خصوص رد صلاحیت کلیه داوطلبان رد صلاحیت شده به داوطلبان ذی ربط، حداکثر طرف يك (۱) روز آگهی اسامی نامزدهای تأیید شده توسط هیأت مرکزی نظارت و یا شورای نگهبان را در سراسر حوزه انتخابیه منتشر نمایند.

- **تبصره ۱-** در اجرای تبصره (۲) مکرر ذیل ماده (۲۰) قانون برای جلوگیری از تضییع حقوق داوطلبان نمایندگی، چنانچه به تشخیص هیأت اجرایی یا نظارت مرکز حوزه انتخابیه، نامزدی در حوزه انتخابیه برای عامه مردم ناشناخته و گمنام باشد ولی نام خانوادگی و یا نام و نام خانوادگی او مشابه نام خانوادگی و یا نام یا نام خانوادگی یکی از داوطلبان سرشناس و معروف آن حوزه باشد، هیأت های اجرایی و نظارت مربوط موظفند با هماهنگی یکدیگر مشخصه ای را برای وی تعیین و مراتب را برای قید در تبلیغات انتخاباتی به داوطلب ذی ربط و درج در آگهی انتشار اسامی نامزدها به فرماندار / بخشدار مرکز حوزه انتخابیه اعلام نمایند.
- **تبصره ۲-** چنانچه داوطلب به غیر از نام و نام خانوادگی مندرج در شناسنامه به نام دیگری نیز مشهور باشد که آن را در پرسشنامه اعلام داوطلبی قید کرده است و مورد تأیید هیأت اجرایی نیز باشد، فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه موظف است آن نام را نیز در آگهی اسامی نامزدها قید نماید. ملاک احتساب رأی به هر يك از نامزدها، نام خانوادگی یا اشتها آنان که در آگهی اسامی نامزدها آمده است، می باشد و در صورت تشابه اسامی، تبصره (۲) ذیل ماده (۲۰) قانون اجرا خواهد شد.

ماده ۲۷- فرمانداران و اصفهان موظفند پس از دریافت نظریه شورای نگهبان در خصوص صلاحیت داوطلبان از وزارت کشور، ضمن ابلاغ نظر شورای نگهبان در خصوص رد صلاحیت به داوطلبان ذی ربط، حداکثر طرف يك (۱) روز آگهی اسامی کلیه نامزدهای انتخابی اقلیت های دینی تأیید شده توسط هیأت مرکزی و یا شورای نگهبان را به تفکیک هر يك از اقلیت های دینی با رعایت تبصره ذیل ماده (۲۶) آیین نامه در مرکز حوزه انتخابیه منتشر نمایند و سپس به منظور جلوگیری از وقفه در انتشار آگهی در حوزه های فرعی، اسامی نامزدهای انتخابات را با سریع ترین وسیله مخابراتی به فرمانداری ها و بخشداری های حوزه های فرعی انتخابات اقلیت های دینی اعلام کنند تا فرمانداران و بخشداران مذکور رأساً و به طور جداگانه برای هر يك از اقلیت های دینی، نسبت به چاپ و انتشار آگهی اقدام نمایند.

ماده ۲۸- فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه موظفند بلافاصله پس از انتشار آگهی اسامی نامزدهای انتخاباتی، يك نسخه از آن را به هیأت نظارت مرکز حوزه انتخابیه و دو نسخه به ستاد انتخابات کشور و يك نسخه به هیأت نظارت استان ارسال نمایند.

فصل چهارم – تبلیغات

ماده ۲۹- از زمان ثبت نام داوطلبان تا هنگام شروع تبلیغات رسمی، انجام هرگونه فعالیت تبلیغاتی تحت عنوان نامزد نمایندگی مجلس ممنوع می باشد.

ماده ۴۰- تبلیغات انتخاباتی نامزدهای نمایندگی هشت (۸) روز قبل از روز اخذ رأی آغاز می شود و دقیقاً بیست و چهار (۲۴) ساعت قبل از شروع اخذ رأی پایان می پذیرد.

ماده ۴۱- چنانچه نامزدهای انتخاباتی بخواهند در آثار تبلیغاتی از اعلام نظر شخصیت ها در تأیید خود استفاده کنند، لازم است اولاً اعلام نظر شخصیت ها بدون ذکر عنوان و مسئولیت باشد، ثانیاً مدرک کتبی امضاء شده ایشان، تسلیم هیأت

اجرای شده باشد.

ماده ۴۲- پس از اعلام حمایت گروه ها و مجامع و اقشار مختلف به نامزد مورد نظر، وی می تواند حمایت آنان را در آثار تبلیغاتی مجاز خود درج و منتشر نماید.

ماده ۴۳- نصب هرگونه تابلو که نشان دهنده مکان ستاد تبلیغات انتخاباتی نامزدها باشد، بلامانع است.

ماده ۴۴- عکس برای تراکت، زندگی نامه و جزوه در صورت رعایت موارد زیر، نوع و محدودیت خاص دیگر نداشته و رنگی یا غیر رنگی بودن کاغذ یا نوشته آثار تبلیغاتی مجاز بلامانع است. مقصود از تراکت، هر نوع مطلب و عکس مجاز تبلیغاتی است که در قطع حداکثر ۱۵*۲۰ سانتی متر از کاغذ یا مقوا چاپ و منتشر می گردد. زندگی نامه و جزوه نیز هر نوع مطلب و عکس مجاز تبلیغاتی است که به صورت دفتر یا کتاب منتشر شده و اندازه آن نباید از ۱۵*۲۰ سانتی متر تجاوز نماید.

ماده ۴۵- حذف شده است.

ماده ۴۶- نصب هر گونه آثار تبلیغاتی به صورت پلاکارد توسط اقشار، گروه ها، احزاب و جمعیت ها به شرطی مجاز است که فقط در جهت تشویق و ترغیب شرکت مردم در انتخابات باشد و ذکر از اسامی نامزد یا نامزدهای خاصی نداشته باشد.

ماده ۴۷- نامزدهای انتخاباتی می توانند با استفاده از آثار تبلیغاتی مجاز به صورت مشترک نیز تبلیغات انتخاباتی داشته باشند.

ماده ۴۸- نصب و استفاده از بلندگو صرفاً در محل ستاد تبلیغاتی نامزدها و محل سخنرانی ایشان مجاز است. استفاده از بلندگوها در خارج از محیط سخنرانی و ستاد تبلیغاتی ممنوع می باشد.

ماده ۴۹- اعضای شعب ثبت نام و اخذ رأی موظفند قبل از شروع اخذ رأی، هرگونه آگهی و آثار تبلیغاتی نامزدها را از محل شعبه ثبت نام امحا نمایند و ترتیبی اتخاذ کنند که در طول ساعات رأی گیری نیز محل اخذ رأی عاری از هرگونه آثار تبلیغاتی نامزدها باشد.

ماده ۵۰- تشکیل ستادهای تبلیغات انتخاباتی تنها در مراکز بخش ها (اعم از اینکه مرکز بخش شهر یا روستا باشد) شهرها و شهرستان ها مجاز بوده و در شهرهای بزرگ در هر منطقه شهرداری می توان يك محل به عنوان ستاد تبلیغاتی دایر کرد. قبل از تشکیل ستاد لازم است محل ستاد و نام مسؤول آن به فرمانداری یا بخشداری اعلام گردد.

ماده ۵۱- نامزدهای نمایندگی باید طرفداران خود را به نحو مقتضی توجیه نمایند تا از پاره کردن یا محو آثار تبلیغاتی سایر نامزدها خودداری کنند و بر علیه دیگر نامزدهای انتخاباتی به هیچ طریقی تبلیغ ننمایند.

ماده ۵۲- شهرداری ها می توانند با استفاده از امکانات محلی، مکان های مناسبی را برای الصاق و یا ارایه آثار تبلیغاتی نامزدها تعیین نمایند.

ماده ۵۳- فرمانداران و بخشداران موظفند از طریق نیروی انتظامی، شهرداری و سایر مراجع محلی نسبت به امحای آثار تبلیغاتی که در محل های ممنوع نصب شده اند، اقدام نمایند.

فصل پنجم – تعیین محل شعب ثبت نام و اخذ رأی و اعضای شعب

ماده ۵۴- بلافاصله پس از انتخاب معتمدان اصلی و علی البدل و تشکیل هیأت اجرایی، هیأت های اجرایی حوزه های فرعی موظفند در اجرای ماده (۳۶) قانون به منظور تعیین تعداد و محل استقرار شعب ثبت نام و اخذ رأی تشکیل جلسه داده و مراتب را صورت جلسه نموده و به وسیله فرماندار یا بخشدار حوزه فرعی به فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه اعلام دارند.

ماده ۵۵- هیأت های اجرایی مراکز حوزه های انتخابیه موظفند پس از دریافت صورت جلسات تعیین شعب ثبت نام و اخذ رأی حوزه های فرعی ضمن بررسی و تصویب آنها، شعب ثبت نام و اخذ رأی مرکز حوزه انتخابیه را نیز تعیین و مراتب را صورت جلسه نمایند.

▪ **تبصره ۱-** استقرار شعب ثبت نام و اخذ رأی در محل ابنیه تاریخی ممنوع می باشد.

- **تبصره ۲-** غیر از موارد استثناء شده در تبصره (۲) ماده (۴۰) قانون، تعداد و محل استقرار شعب ثبت نام و اخذ رأی مرحله دوم انتخابات، همان تعداد و محل استقرار شعب در مرحله اول می باشد و هرگونه تغییری در این خصوص ممنوع است.
- **تبصره ۲-** استثنائاً در انتخابات سراسری ششمین دوره مجلس شورای اسلامی در حوزه انتخابیه «تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر» تعداد شعب ثبت نام و اخذ رأی مرحله دوم انتخابات با در نظر گرفتن پراکندگی حوزه انتخابیه می تواند با نظر هیأت های اجرایی و نظارت حداکثر به میزان یک سوم تعداد شعب مرحله اول کاهش داده شود.

ماده ۵۶- فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه به محض وصول صورت جلسه تعیین شعب ثبت نام و اخذ رأی از هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه نسبت به انتشار آگهی انتخابات به ترتیبی اقدام می نمایند که موعد مقرر قانونی در ماده (۲۸) قانون دقیقاً رعایت شده و نه (۹) روز قبل از روز اخذ رأی، آگهی انتخابات در سراسر حوزه انتخابیه منتشر شده باشد.

- **تبصره-** فرمانداران تهران و اصفهان به عنوان فرمانداران مراکز حوزه های انتخابیه اقلیت های دینی، می توانند وظیفه انتشار آگهی انتخابات را به فرمانداران و بخشداران حوزه های فرعی اقلیت های دینی محول نمایند.

ماده ۵۷- فرمانداران و بخشداران برای الصاق آگهی انتخابات در معابر عمومی و گذرگاه ها در سراسر حوزه انتخابیه با استفاده از امکانات نیروی انتظامی، شهرداری ها و سایر منابع محلی اقدام خواهند نمود.

ماده ۵۸- فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه موظفند در اجرای ماده (۲۹) قانون، سه نسخه از آگهی های منتشر شده را به ستاد انتخابات کشور و برای پیش بینی های لازم در سطح استان یک نسخه به ستاد انتخابات استانداری ارسال دارند. ستاد انتخابات کشور یک نسخه از این آگهی ها را به هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات ارسال می نمایند.

ماده ۵۹- هیأت های اجرایی مراکز حوزه های انتخابیه و حوزه های فرعی موظفند در اجرای ماده (۴۰) قانون نسبت به تنظیم صورت جلسه تعیین اعضای شعب ثبت نام و اخذ رأی اقدام نمایند. در شعب پر تراکم به تشخیص هیأت اجرایی می توان به جای پنج (۵) نفر، هفت (۷) نفر را به عنوان عضو شعبه تعیین کرد.

- **تبصره ۱-** براساس تبصره (۴) ذیل ماده (۳۲) قانون باید از عضویت کسانی که در انتخابات قبل مرتکب تخلف شده باشند، در شعب اخذ رأی خودداری گردد.
- **تبصره ۲-** به استناد ماده (۳۳) قانون، اعضای شعب ثبت نام و اخذ رأی نباید در حوزه انتخابیه با داوطلبان انتخابات خویشاوندی نسبی یا سببی داشته باشند.

ماده ۶۰- فرمانداران و بخشداران موظفند با توجه به صورت جلسه هیأت اجرایی مبنی بر تعیین اعضای شعب ثبت نام و اخذ رأی نسبت به صدور ابلاغ آنان اقدام کنند و از ایشان برای تحویل گرفتن صندوق، لوازم و مدارک ثبت نام و اخذ رأی دعوت به عمل آورند.

ماده ۶۱- فرمانداران و بخشداران پس از دعوت و حضور اعضای شعب ثبت نام و اخذ رأی در جلسه توجیهی ضمن آموزش های لازم درباره برنامه و روش ثبت نام و اخذ رأی و قرائت آراء، ترتیبی اتخاذ خواهند نمود که یک روز قبل از روز اخذ رأی، اعضای شعب ثبت نام و اخذ رأی به محل شعب اعزام شوند و با انتخاب هیأت ریسه، محل شعبه را آماده برای اخذ رأی نمایند.

ماده ۶۲- فرمانداران و بخشداران موظفند به گونه ای برنامه ریزی نمایند که در مناطق دورافتاده و صعب العبور حتی الامکان یک روز قبل از روز اخذ رأی، تعرفه و برگ های رأی و مهر انتخابات و سایر وسایل و لوازم انتخاباتی در اختیار اعضای شعبه قرار گیرد. تحویل موارد فوق به اعضای شعب ثبت نام و اخذ رأی در شهرها باید در همان روز اخذ رأی و چند ساعت قبل از آغاز رأی گیری انجام شود.

ماده ۶۳- فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه موظفند در اجرای ماده (۴۱) قانون نسبت به صدور حکم نماینده فرماندار یا بخشدار اقدام نمایند.

- **تبصره ۱-** فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه می تواند اختیار تعیین نماینده را به فرماندار یا بخشدار حوزه های فرعی تفویض نماید.
- **تبصره ۲-** فرمانداران و بخشداران موظفند حداقل پنج (۵) روز قبل از روز اخذ رأی، وظایف نمایندگان فرماندار یا بخشدار را به نحو مقتضی به نامبرندگان یادآوری کنند و آموزش لازم را برای آنان بدهند.

- **تبصره ۲-** فرمانداران و بخشداران برای تعیین نماینده خود در شعب ثبت نام و اخذ رأی حتی الامکان از کارمندان فرمانداری یا بخشداری و یا سایر ادارات دولتی استفاده خواهند کرد.
- **تبصره ۴-** در صورت تعیین و معرفی کتبی ناظر برای هر يك از شعب ثبت نام و اخذ رأی حوزه انتخابیه از طرف هیأت نظارت مرکز حوزه انتخابیه، فرمانداران و بخشداران موظفند نسبت به اعزام آنان به محل شعبه ثبت نام و اخذ رأی در معیت سایر اعضاء اقدام نمایند.

ماده ۶۴- فرمانداران و بخشداران موظفند برای حفاظت شعب ثبت نام و اخذ رأی با همکاری نیروی انتظامی محل به تعداد لازم از مأموران انتخاب و ضمن صدور ابلاغ نامبردگان، آنان را در معیت اعضای شعبه و نماینده فرماندار یا بخشدار به محل اعزام نمایند.

- **تبصره-** نیروی انتظامی می تواند در صورت نیاز با تصویب شورای تأمین ذی ربط از نیروهای نظامی نیز برای حفاظت از شعب ثبت نام و اخذ رأی استفاده نماید.

فصل ششم – ثبت نام، اخذ رأی، قرائت و شمارش آرا

ماده ۶۵- برنامه ثبت نام، اخذ رأی، قرائت و شمارش آرا:
اعضای شعب ثبت نام و اخذ رأی حداقل يك ساعت قبل از وقت مقرر در محل شعبه حاضر شده، ابتدا نسبت به ثبت اسامی هیأت ریسه در صدر فرم صورت جلسه نتیجه اخذ رأی شعبه اقدام و آن را امضاء و سپس صندوق اخذ رأی را باید در حضور نماینده هیأت نظارت بر حوزه انتخابیه و نماینده فرماندار یا بخشدار و بازرس وزارت کشور (چنانچه نمایندگان فرماندار یا بخشدار و بازرس وزارت کشور حضور داشته باشند) باز و پس از حصول اطمینان از خالی بودن صندوق آن را لفاف و با مهر شعبه ثبت نام و اخذ رأی و همچنین مهر هیأت نظارت بر انتخابات حوزه انتخابیه لاک و مهر می نمایند.
ضمناً در صورتی که صندوق اخذ رأی به گونه ای طراحی و ساخته شده باشد که نیازی به لفاف نداشته باشد، فقط محل یا محل های تعیین شده بر روی صندوق رأی، پس از بستن آن، در مراحل مختلف برنامه اخذ رأی و محل شکاف صندوق برای انداختن رأی در پایان برنامه، با مهر انتخابات و مهر هیأت نظارت لاک و مهر خواهد شد. و برنامه اخذ رأی و قرائت آراء را در (۶) مرحله به شرح زیر انجام می دهند:

اول – مرحله مراجعه رأی دهندگان:

- ۱- اعضای شعبه باید کوشش نمایند محل اخذ رأی حتی الامکان در محوطه و مکانی مستقر باشد که يك درب برای ورود و يك درب برای خروج رأی دهندگان داشته باشد.
- ۲- کلیه رأی دهندگان حتی افرادی که در زندان ها، پادگان ها، بیمارستان ها و نظایر اینها به سر می برند، با در دست داشتن اصل شناسنامه خود در محل شعبه ثبت نام و اخذ رأی حضور یافته و به ترتیب به منظور ثبت نام و دادن رأی وارد محوطه اخذ رأی می شوند.

دوم – مرحله کنترل:

کنترل در دو مرحله انجام می شود:

- الف – نماینده فرماندار یا بخشدار یا رییس شعبه یا هر يك از منشی های شعبه ثبت نام و اخذ رأی با ملاحظه شناسنامه رأی دهنده، موارد زیر را مورد توجه قرار می دهند:
 - ۱- شناسنامه به مهر انتخابات جاری مجلس شورای اسلامی مهور نشده باشد.
 - ۲- شناسنامه متعلق به شخص مراجعه کننده بوده و صاحب آن در روز اخذ رأی پانزده سال تمام داشته باشد.
- ب – نماینده فرماندار یا بخشدار یا رییس شعبه و یا هر يك از منشی ها انگشت سیبانه دست راست رأی دهنده را مشاهده می نمایند تا آلوده به رنگ جوهر استامپ که نشانه دادن رأی در شعبه دیگر است، نباشد. چنانچه مراجعه کننده دارای شناسنامه ای باشد که مهور به مهر انتخابات جاری مجلس شورای اسلامی در روز اخذ رأی بوده و دلالت بر دادن رأی در شعبه دیگری نماید یا در انگشت سیبانه او اثر جوهر استامپ شعبه اخذ رأی دیگری مشاهده شود، یا دستور نماینده فرماندار یا بخشدار از رأی دادن وی جلوگیری به عمل آید.

سوم – مرحله ثبت نام:

- ۱- پس از انجام مرحله کنترل و حصول اطمینان از اینکه شناسنامه متعلق به مراجعه کننده است و واجد شرایط رأی دادن می باشد يك نفر از منشی ها براساس مندرجات شناسنامه رأی دهنده و در صورت لزوم پرسش از وی

- نسبت به ثبت مشخصات و اطلاعات لازم از رأی دهنده روی برگ تعرفه اقدام و پس از اخذ اثر انگشت وی روی برگ تعرفه، آن را با قید تاریخ، با مهر انتخابات مجلس شورای اسلامی ممهور و امضاء می نماید.
- ۲- متصدی ثبت نام، شناسنامه رأی دهنده را در محل تعیین شده به مهر انتخابات ممهور و به وی تحویل نماید.
- ۳- وزارت کشور می تواند به منظور گردآوری آمار و اطلاعات مربوط به رأی دهندگان از قبیل جنس، سن و ... فرم های جداگانه ای تهیه نماید. نماینده فرماندار - بخشدار یا یکی از اعضای شعبه موظفند فرم های اطلاعات آماری را هنگام ثبت نام از رأی دهندگان تکمیل نمایند. این فرم ها در پایان بدون آنکه در داخل صندوق اخذ رأی انداخته شود، حسب مورد به بخشداری یا فرمانداری مربوط تحویل داده خواهد شد. نتایج این فرم ها هیچگونه اعتبار و سندیت و تأثیری در روند محاسبه نتایج آرای انتخابات نخواهد داشت.

چهارم - مرحله اخذ رأی:

- ۱- پس از ثبت نام رأی دهنده، برگ رأی توسط متصدی ثبت نام و ناظر هیأت نظارت به مهر انتخابات و مهر هیأت نظارت ممهور و پس از جدا شدن به رأی دهنده تحویل می گردد. رأی دهنده پس از اخذ برگ رأی، نام و نام خانوادگی و سایر مشخصه های نامزد یا نامزدهای مورد نظر خود را بر روی آن می نویسد و در صورتی که نام و نام خانوادگی نامزدها قبلاً در برگ رأی چاپ شده باشد، در مقابل اسم نامزد یا نامزدهای مورد نظر خود، علامت می زند و پس از انداختن برگ رأی در صندوق اخذ رأی، از درب خروجی شعبه خارج می گردد. بدیهی است تعرفه انتخاباتی و قسمت ویژه نظارت پس از ممهور شدن تحت نظر مشترک اعضای شعبه و ناظرین شورای نگهبان نگهداری خواهد شد.
- ۲- نماینده فرماندار یا بخشدار و اعضای شعب ثبت نام و اخذ رأی باید ترتیبی اتخاذ نمایند که رأی دادن و انتخاب نامزد یا نامزدها مخفی و به صورت کاملاً آزاد و بدون اعمال نفوذ شخص دیگری انجام گیرد و هیچ يك از اعضای شعب و نماینده فرماندار یا بخشدار و مأموران انتظامی و نماینده هیأت نظارت بر حوزه انتخابیه و اصولاً کلیه افرادی که به نحوی از انحاء در شعبه وظیفه ای به عهده دارند، حق نوشتن برگ رأی یا علامت زدن در مقابل نام نامزد یا نامزدها برای اشخاص را ندارند. در صورتی که برای نوشتن یا علامت زدن در مقابل نام نامزد یا نامزدهای مورد نظر بر روی برگ رأی نیاز به فرد دیگری باشد، رأی دهنده باید از وجود افراد خارج از شعبه که مورد اعتماد وی هستند استفاده نماید و اعضای شعبه نیز کنترل نمایند تا عمل خلاف قانون انجام نگیرد.
- ۳- نماینده هیأت نظارت بر حوزه انتخابیه در صورت مشاهده تخلف یا اعمال نفوذ، موظف است مراتب را به اعضای شعبه و نماینده فرماندار یا بخشدار تذکر دهد و آنان ضمن بررسی موضوع باید فرد یا افراد خاصی را توسط مأموران انتظامی حاضر در شعبه جلب و مراتب را صورت جلسه نمایند و همراه خاطی تحویل مقامات قضایی دهند.
- ۴- نماینده فرماندار یا بخشدار و یا رئیس شعبه ثبت نام و اخذ رأی مراقبت خواهند نمود که هیچ فرد مسلحی وارد شعبه اخذ رأی نشود. کنترل این امر توسط مأموران انتظامی در جلوی درب ورودی شعبه انجام می شود.
- ۵- به استناد تبصره ذیل ماده (۵۵) قانون، به جز مسؤولان و اعضای شعب ثبت نام و اخذ رأی، ناظران شورای نگهبان، بازرسان وزارت کشور و نمایندگان نامزدها، حضور دیگر افراد در شعب ثبت نام و اخذ رأی ممنوع و جرم است و به جز مسؤولان یاد شده افراد دیگر فقط میتوانند به عنوان رأی دهنده در محل شعبه حضور یابند و بلافاصله پس از دادن رأی، محل شعبه را ترک نمایند. رئیس شعبه یا نماینده فرماندار یا بخشدار با همکاری مأموران انتظامی موظفند از حضور افراد غیر مسؤول در محل شعبه جلوگیری به عمل آورند.

پنجم - مرحله قرائت و شمارش آرا:

- یکم - شیوه دستی:
 - ۱- اعضای شعبه پس از انقضای مدت اخذ رأی در صورت حصول اطمینان از اینکه کلیه مراجعه کنندگان رأی خود را در صندوق های رأی انداخته اند و دیگر کسی برای رأی دادن در محل شعبه حضور ندارد، بلافاصله پس از شمارش تعرفه های مصرف شده و تعرفه و برگ رأی مصرف نشده باقی مانده، مراتب را در صورت جلسه درج خواهند کرد.
 - ۲- اعضای شعبه با حضور نماینده هیأت نظارت بر حوزه انتخابیه و نماینده فرماندار یا بخشدار و بازرسان وزارت کشور، شمارش و قرائت آرا را آغاز می نمایند و موظفند ترتیبی اتخاذ نمایند که کار قرائت و شمارش آرا همواره توسط حداقل دو نفر انجام شود تا در این باره مراقبت های لازم به عمل آید.
 - تبصره ۱- ترتیب شمارش و قرائت آرا به این صورت است که ابتدا رئیس یا نایب رئیس شعبه اخذ رأی با همکاری منشی ها تعداد تعرفه های مصرف شده ثبت مشخصات رأی دهنده را شمارش می کنند و ضمن تطبیق تعداد آن با تعداد قسمت های ویژه نظارت، تعداد هر دو قسمت به تفکیک در صورت جلسه درج می گردد. سپس لاک و مهر صندوق اخذ رأی را باز کرده و تعداد آرای داخل صندوق را بدون آنکه خوانده شود برگ شماری و به شرح زیر اقدام می نمایند:
 - الف - چنانچه تعداد برگ های رأی داخل صندوق بیشتر از تعداد قسمت های ویژه نظارت باشد، به تعداد اضافی از مجموع برگ آرا بدون آنکه خوانده شود، به قید قرعه برداشته و با رنگ

قرمز، جمله «باطل شد» بر روی آن قید و آن را باطل نموده و در صورت جلسه اخذ رأی نیز درج و در پایان ضمیمه صورت جلسه می نمایند.

ب - چنانچه پس از اجرای قسمت (الف)، باز هم تعداد آرای داخل صندوق نسبت به تعداد تعرفه های صادر شده یعنی قسمت ثبت مشخصات رأی دهنده بیشتر باشد، به تعداد اضافی از مجموع برگ های آرا بدون آنکه خوانده شود، به قید قرعه برداشته و با رنگ قرمز، جمله «باطل شد» بر روی آن قید و آن را باطل نموده و در صورت جلسه اخذ رأی نیز درج و در پایان ضمیمه صورت جلسه می نمایند.

ج - در هر حال چنانچه تعداد برگ های رأی داخل صندوق مساوی یا کمتر از تعداد قسمت ویژه نظارت یا تعرفه مصرف شده یعنی قسمت ثبت مشخصات رأی دهنده باشد، اقدام خاصی صورت نمی گیرد و فقط تعداد برگ های رأی داخل صندوق در صورت جلسه درج می شود.

تبصره ۲- پس از اینکه برگ های رأی به ترتیب مذکور در فوق شمارش شد، قرائت آراء با رعایت مواد (۱۸)، (۱۹)، (۲۰) و (۲۱) قانون و بندها و تبصره های ذیل آنها و ماده (۲) قانون الحاق چند ماده به قانون نظارت شورای نگهبان بر انتخابات مجلس شورای اسلامی و الحاق يك تبصره به ماده (۲۰) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی - مصوب ۱۳۷۸/۱۰/۱۳ انجام می شود.

دوم - شیوه به کارگیری دستگاه های شمارشگر رایانه ای :

۱- چنانچه با توافق وزارت کشور و هیأت مرکزی نظارت مقرر شده باشد که کار قرائت و شمارش آراء با دستگاه های شمارشگر رایانه ای انجام شود اعضای شعبه پس از انقضای مدت اخذ رأی حصول اطمینان از اینکه کلیه مراجعه کنندگان رأی خود را در صندوق های رأی انداخته اند و دیگر کسی برای رأی دادن در محل شعبه حضور ندارد با حضور ناظر هیأت نظارت و نماینده فرماندار یا بخشدار و بازرس وزارت کشور کار شمارش آرا را به شرح زیر انجام می دهند:

الف - ابتدا رییس یا نایب رئیس شعبه اخذ رأی با همکاری منشی ها تعداد تعرفه های مصرف شده ثبت مشخصات رأی دهنده را شمارش می کنند و ضمن تطبیق تعداد آنها با تعداد قسمت های ویژه نظارت، تعداد هر دو قسمت به تفکیک در صورت جلسه درج می گردد. سپس لاک و مهر صندوق اخذ رأی را باز کرده و تعداد آرای داخل صندوق را بدون آنکه خوانده شود برگ شماری و به شرح زیر اقدام می نمایند:

ب - چنانچه تعداد برگ های رأی داخل صندوق بیشتر از تعداد قسمت های ویژه نظارت باشد، به تعداد اضافی از مجموع برگ آرا بدون آنکه خوانده شود، به قید قرعه برداشته و با رنگ قرمز، جمله «باطل شد» بر روی آن قید و آن را باطل نموده و در صورت جلسه اخذ رأی نیز درج و در پایان ضمیمه صورت جلسه می نمایند.

ج - چنانچه پس از اجرای قسمت «ب»، باز هم تعداد آرای داخل صندوق نسبت به تعداد تعرفه های صادر شده یعنی قسمت ثبت مشخصات رأی دهنده بیشتر باشد، تعداد اضافی از مجموع برگ های آرا بدون آنکه خوانده شود، به قید قرعه برداشته و با رنگ قرمز، جمله «باطل شد» بر روی آن قید و آن را باطل نموده و در صورت جلسه اخذ رأی نیز درج و در پایان ضمیمه صورت جلسه می نمایند.

د - در هر حال چنانچه تعداد برگ های رأی داخل صندوق مساوی یا کمتر از تعداد قسمت ویژه نظارت یا تعرفه مصرف شده یعنی قسمت ثبت مشخصات رأی دهنده باشد، اقدام خاصی صورت نمی گیرد و فقط تعداد برگ های رأی داخل صندوق در صورت جلسه درج می شود.

۲- در صورتی که در میان آرای ریخته شده به صندوق، آرای فاقد مهر انتخابات یا فاقد مهر هیأت نظارت وجود داشته باشد، پشت آنها به تفکیک با رنگ قرمز، جمله «باطل شد» نوشته می شود و پس از بسته بندی، تعداد هر يك در صورت جلسه قید می گردد.

۳- پس از اجرای مراحل فوق، کلیه تعرفه های صادر شده و برگ های رأی، همراه با يك نسخه از صورت جلسه داخل صندوق قرار داده می شود و صندوق اخذ رأی پس از لگاف، لاک و مهر می گردد.

۴- اعضای شعبه باید ترتیبی اتخاذ نمایند که کار شمارش تعرفه های صادر شده و برگ های رأی داخل صندوق با حضور نماینده هیأت نظارت و نماینده فرماندار یا بخشدار و بازرس وزارت کشور انجام شده و در این باره مراقبت های لازم را به عمل آورند. قسمت های ویژه نظارت برای تحویل به هیأت نظارت مربوط تحویل ناظر شعبه می گردد.

۵- اعضای شعبه ثبت نام و اخذ رأی موظفند همراه با ناظر شعبه و نماینده فرماندار یا بخشدار و بازرس وزارت کشور و مأموران محافظ صندوق، صندوق یا صندوق های محتوی تعرفه و آرا را برای قرائت و شمارش آرا به محل استقرار دستگاه های شمارشگر آرا که از قبل مشخص شده است، حمل نمایند و در صورت عدم امکان حضور تمامی اعضای شعبه، حضور رییس یا نایب رییس آن الزامی است.

۶- پس از رسیدن مسئولان شعبه و صندوق اخذ رأی به محل استقرار دستگاه های شمارشگر، صندوق اخذ رأی باز و آرای ریخته شده در آن که قبلاً آرای زاید بر تعرفه ثبت مشخصات رأی دهندگان و قسمت

ویژه نظارت و آراء فاقد مهر انتخابات یا مهر هیأت نظارت از آنها جدا شده است، برای قرائت و شمارش به کاربر دستگاه تحویل داده می شود.

- ۷- کلیه موارد فوق باید با رعایت مواد (۱۸)، (۱۹)، (۲۰) و (۲۱) و ماده (۲) قانون الحاق چند ماده به قانون نظارت شورای نگهبان بر انتخابات مجلس شورای اسلامی و الحاق يك تبصره به ماده (۲۰) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی - مصوب ۱۳۷۸/۱۰/۱۳ قانون باشد.

ششم - مرحله تنظیم صورت جلسه قرائت و شمارش آراء:

- یکم - شیوه دستی:
پس از خاتمه شمارش و قرائت آراء، صورت جلسه اخذ رأی شعبه در شش نسخه تنظیم و سپس تعداد رأی هر يك از دارندگان رأی در صورت جلسه نوشته می شود. صورت جلسه پس از تنظیم به امضای نماینده فرماندار یا بخشدار و اعضای شعبه اخذ رأی و نماینده هیأت نظارت بر حوزه انتخابیه و بازرس وزارت کشور می رسد و بلافاصله يك نسخه از صورت جلسه همراه با کلیه تعرفه های مصرف شده و برگ های رأی قرائت شده داخل صندوق رأی قرار داده می شود و پس از لاف و لاک و مهر شدن صندوق (صندوق ها) اعضای شعبه اخذ رأی به اتفاق نماینده فرماندار یا بخشدار در معیت مأموران انتظامی، صندوق (صندوق های) رأی را به همراه دو نسخه از صورت جلسه شعبه اخذ رأی و تعرفه و برگ های رأی مصرف نشده باقی مانده و سایر لوازم و مدارك رسماً تحویل هیأت اجرایی یا نماینده آن می دهند؛ اگر در روز اخذ رأی اشکالات و ایراداتی پدید آمده باشد، باید در صورت جلسه ذکر گردد و به امضای اعضای شعبه و نماینده فرماندار یا بخشدار و نماینده هیأت نظارت بر حوزه انتخابیه و بازرس وزارت کشور برسد.
- دوم - شیوه به کارگیری دستگاه های شمارشگر رایانه ای :
پس از خاتمه شمارش و قرائت آراء، صورت جلسه نتایج در شش نسخه تنظیم و به امضای کاربر دستگاه و حداقل رییس یا نایب رییس شعبه، ناظر هیأت نظارت، نماینده فرماندار یا بخشدار و بازرس وزارت کشور می رسد و بلافاصله يك نسخه از صورت جلسه همراه با کلیه تعرفه های مصرف شده و برگ های رأی قرائت شده و يك نسخه از صورت جلسه تنظیمی در محل شعبه داخل صندوق رأی قرار داده می شود و پس از لاف کردن و لاک و مهر شدن صندوق (صندوق های) رأی به همراه دو نسخه از صورت جلسه شعبه اخذ رأی و تعرفه و برگ های رأی مصرف نشده باقی مانده و سایر لوازم و مدارك رسماً تحویل هیأت اجرایی یا نماینده آن می گردد. اگر در روز اخذ رأی اشکالات و ایراداتی پدید آمده باشد، باید در صورت جلسه تنظیمی در محل شعبه ذکر گردد.

ماده ۶۶- برنامه ثبت نام، اخذ رأی، قرائت و شمارش آراء مرحله دوم:

برنامه مرحله اول ثبت نام، اخذ رأی، قرائت و شمارش آراء با رعایت نکات زیر در مرحله دوم تکرار می گردد:

- ۱- چنانچه شناسنامه رأی دهنده به مهر انتخابات مهور شده است، باید مربوط به همان حوزه انتخابیه ای باشد که در مرحله دوم مراجعه کرده است.
- ۲- چنانچه رأی دهنده در مرحله اول به هیچ يك از حوزه های انتخابیه مراجعه نکرده و شناسنامه اش فاقد مهر مرحله اول انتخابات باشد، می تواند به هر يك از حوزه های انتخابیه ای که تمایل دارد، مراجعه کند.
- ۳- شناسنامه مراجعه کننده به مهر انتخاباتی مرحله دوم انتخابات جاری مهور نشده باشد.
- ۴- با رعایت مفاد بندهای یاد شده، شناسنامه رأی دهنده به مهر مرحله دوم انتخابات جاری مهور گردد.

ماده ۶۷- هیأت های اجرایی بخش ها (به استثنای بخش هایی که مرکز حوزه انتخابیه هستند) پس از دریافت کلیه صندوق های آراء و مدارك و صورت جلسات شعب اخذ رأی انتخابات بخش نسبت به تنظیم صورت جلسه جمع آراء شعب بخش در حضور اعضای هیأت نظارت در پنج (۵) نسخه اقدام نموده و مدارك، لوازم و صندوق ها را به همراه دو نسخه از صورت جلسه تنظیمی برای ارسال به مرکز حوزه انتخابیه تحویل بخشدار یا سرپرست بخشدار می دهند.

ماده ۶۸- بخشداران سراسر کشور (به استثنای بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه) موظفند بلافاصله پس از دریافت صورت جلسه نتایج اخذ رأی بخش از هیأت اجرایی و فرم های نتایج آراء شعب ثبت نام و اخذ رأی کلیه مدارك و لوازم و صندوق های اخذ رأی، به انضمام دو نسخه از صورت جلسه نتایج اخذ رأی بخش و تعرفه و برگ های رأی مصرف نشده باقی مانده را به فرماندار متبوع خود ارسال تا از آن طریق به هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه تحویل شود.

- تبصره-** در بخش هایی که تابعیت تقسیماتی و تابعیت انتخاباتی آنها متفاوت است و نیز در بخش هایی که حوزه فرعی يك بخش دیگر می باشند، بخشداران موظفند صورت جلسه مربوط و سایر مدارك انتخاباتی را مستقیماً به مرکز حوزه انتخابیه ذی ربط ارسال نمایند.

ماده ۶۹- فرمانداران حوزه های فرعی موظفند بلافاصله پس از دریافت کلیه مدارك، لوازم، صندوق های اخذ رأی و صورت جلسات بخش های تابع، نسبت به تشکیل جلسه هیأت اجرایی فرعی در حضور هیأت نظارت اقدام و نتیجه کلی انتخابات مرکز شهرستان و بخش های تابع را صورت جلسه نمایند.

ماده ۷۰- فرمانداران حوزه های فرعی موظفند بلافاصله کلیه مدارك و لوازم و صندوق های اخذ رأی، به انضمام يك نسخه از صورت جلسه هیأت اجرایی فرعی شهرستان و تعرفه و برگ های رأی مصرف نشده باقی مانده را جهت تحویل به هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه، به فرمانداری مرکز حوزه انتخابیه ارسال نمایند.

ماده ۷۱- فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه پس از دریافت صورت جلسات قرائت آرای حوزه های فرعی، کلیه مدارك و لوازم و صندوق های مربوط به آنها را در اسرع وقت به هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه تحویل نموده و هیأت اجرایی مرکز حوزه با حضور هیأت نظارت پس از تطبیق نتایج، سریعاً نسبت به تنظیم صورت جلسه مشترك نتیجه انتخابات حوزه انتخابیه اقدام می نماید.

▪ **تبصره-** فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه موظفند کلیه تعرفه و برگ های رای مصرف نشده باقی مانده را که از حوزه های فرعی تحویل گرفته اند، همراه با آنچه که در مکر حوزه انتخابیه باقی مانده است، در محل امن نگهداری و حفاظت نمایند.

ماده ۷۲- فرمانداران و بخشداران مرکز حوزه های انتخابیه پس از دریافت صورت جلسه نتیجه انتخابات موضوع ماده (۷۱) این آیین نامه، بلافاصله آن را به ستاد انتخابات کشور و شورای نگهبان ارسال و سپس نسبت به آگهی نتیجه انتخابات سراسر حوزه انتخابیه اقدام می نمایند

ماده ۷۳- هیأت های اجرایی حوزه های فرعی انتخابات اقلیت های دینی بلافاصله پس از دریافت صندوق های آرا و مدارك و صورت جلسات شعب اخذ رأی انتخابات با حضور اعضای هیأت نظارت شورای نگهبان نسبت به تنظیم صورت جلسه جمع آرای شعب فرمانداری یا بخشداری مربوط در پنج (۵) نسخه اقدام نموده و مدارك، لوازم، صندوق ها، صورت جلسه تنظیمی، تعرفه و برگ های رأی مصرف نشده باقی مانده را جهت اعلام نتیجه به فرماندار مرکز حوزه انتخابیه تحویل فرماندار یا بخشدار مربوط می نمایند.

ماده ۷۴- فرمانداران و بخشدارانی که انتخابات اقلیت های دینی را به عنوان حوزه فرعی برگزار می کنند، موظفند بلافاصله پس از دریافت صورت جلسه نتیجه اخذ رأی انتخابات از هیأت اجرایی فرعی اقلیت دینی مربوط، مفاد آن را به فرماندار مرکز حوزه انتخابیه ذی ربط (تهران یا اصفهان) اعلام و متعاقباً يك نسخه از اصل صورت جلسه، به انضمام يك نسخه از نتایج آرای کلیه شعب ثبت نام و اخذ رأی را با سریع ترین وسیله پستی موجود به فرماندار مرکز حوزه انتخابیه ارسال نمایند.

▪ **تبصره-** ارسال صندوق های رأی و سایر مدارك انتخاباتی مربوط به اقلیت های دینی به مرکز حوزه انتخابیه (تهران یا اصفهان) لزومی ندارد و در فرمانداری ها یا بخشداری های حوزه فرعی باقی می ماند. بدیهی است در صورت نیاز هیأت های اجرایی مراکز حوزه های انتخابیه اقلیت های دینی به صندوق های اخذ رأی و سایر مدارك فرمانداران و بخشداران حوزه های فرعی اقلیت های دینی موظفند سریعاً با اعزام پیک ویژه موارد درخواستی را در اختیار هیأت های مذکور قرار دهند.

ماده ۷۵- فرمانداران تهران و اصفهان (مراکز حوزه های انتخابیه اقلیت های دینی کشور) بلافاصله پس از وصول نتایج اخذ رأی انتخابات حوزه های فرعی اقلیت های دینی، برای این حوزه ها نیز عیناً مواد (۷۱) و (۷۲) این آیین نامه را به اجرا می گذارند.

ماده ۷۶- فرمانداران تهران و اصفهان پس از تنظیم آگهی نتیجه انتخابات مربوط به اقلیت های دینی، بلافاصله ضمن انتشار آگهی مزبور در مرکز حوزه انتخابیه، متن آن را به منظور انتشار در حوزه های فرعی نیز به فرمانداران حوزه های فرعی اقلیت مربوط اعلام می نمایند.

ماده ۷۷- فرمانداران و بخشداران حوزه های فرعی اقلیت های دینی، بلافاصله پس از وصول متن آگهی نتیجه انتخابات از فرمانداران مراکز حوزه های انتخابیه اقلیت های دینی، به منظور اطلاع اقلیت دینی مربوط نسبت به انتشار آن در مهلت مقرر در حوزه های فرعی شهرستان یا بخش اقدام خواهند نمود.

فصل هفتم – رسیدگی به شکایات و اعلام نظر شورای نگهبان

ماده ۷۸- در صورتی که در پایان مهلت قانونی هیچگونه شکایتی از انتخابات نرسید، هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه با حضور اعضای هیأت نظارت تشکیل جلسه داده و مراتب عدم وصول شکایت و اظهار نظر در خصوص چگونگی برگزاری انتخابات را صورت جلسه می نمایند.

ماده ۷۹- در صورت وصول شکایت به هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه، شکایات واصل شده با توجه به ماده (۶۸) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مورد رسیدگی قرار گرفته و نتیجه صورت جلسه می گردد.

ماده ۸۰- فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه بلافاصله سه نسخه صورت جلسه رسیدگی به شکایات دریافتی از هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه را به ستاد انتخابات کشور و يك نسخه به هیأت نظارت مرکز حوزه انتخابیه ارسال می دارند.

ماده ۸۱- ستاد انتخابات کشور دو نسخه از صورت جلسات واصل شده را به هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات جهت بررسی و اعلام نظر شورای نگهبان ارسال می دارد.

ماده ۸۲- شورای نگهبان نظریه خود را در مورد انتخابات هر يك از حوزه های انتخابیه با رعایت تبصره ذیل ماده (۷۲) قانون به ستاد انتخابات کشور اعلام می نماید.

ماده ۸۳- ستاد انتخابات کشور موظف است نظریه شورای نگهبان را پس از وصول، بلافاصله به منظور اقدام قانونی به فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه ابلاغ نماید.

فصل هشتم – صدور اعتبار نامه منتخبان

ماده ۸۴- فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه موظفند پس از وصول نظریه شورای نگهبان در خصوص برگزاری مرحله اول انتخابات که از طریق ستاد انتخابات کشور به آنان ابلاغ شده است، حداکثر ظرف چهل و هشت (۴۸) ساعت نسبت به تشکیل جلسه مشترک هیأت اجرایی و هیأت نظارت مرکز حوزه انتخابیه اقدام و نتیجه نهایی و پایان برنامه مرحله اول انتخابات را صورت جلسه و در صورت داشتن منتخب یا منتخبان در این مرحله از انتخابات، نسبت به صدور اعتبارنامه آنان اقدام نمایند.

ماده ۸۵- در حوزه های انتخابیه ای که اعتبار نامه ای برای هیچ يك از نامزدهای انتخاباتی مرحله اول صادر نمی گردد، فرمانداران و بخشداران مراکز این حوزه های انتخابیه موظفند بلافاصله پس از وصول هر يك از صورت جلسات نتایج قطعی مرحله اول انتخابات، دو نسخه از آن را به ستاد انتخابات کشور ارسال، يك نسخه به هیأت نظارت مرکز حوزه انتخابیه تسلیم و نسخه باقی مانده را در پرونده حوزه انتخابیه نگهداری نمایند.

ماده ۸۶- در حوزه های انتخابیه ای که برای منتخبان مرحله اول انتخابات اعتبار نامه صادر می گردد، فرمانداران و بخشداران مراکز این حوزه های انتخابیه موظفند بلافاصله پس از دریافت صورت جلسه مربوط، يك نسخه از اعتبار نامه تکمیل شده را به شخص منتخب یا نماینده وی که به طور کتبی معرفی شده باشد، تسلیم و دو نسخه از صورت جلسه را همراه با سه نسخه از اعتبار نامه به وسیله پیک مطمئن از طریق ستاد انتخابات استان به ستاد انتخابات کشور ارسال و متعاقباً نتیجه نهایی انتخابات را به ستاد انتخابات کشور اعلام نمایند. يك نسخه از صورت جلسه به هیأت نظارت مرکز حوزه انتخابیه تحویل و نسخه باقی مانده در پرونده حوزه انتخابیه نگهداری می شود.

- **تبصره ۱-** عکس منتخب باید در کلیه نسخ اعتبار نامه الصاق و به مهر فرمانداری یا بخشداری مرکز حوزه انتخابیه ممهور گردد.
- **تبصره ۲-** در اجرای تبصره ذیل ماده (۷۴) قانون، در صورتی که اعضای هیأت های اجرایی و نظارت پس از اعلام نظر شورای نگهبان از امضای اعتبارنامه خودداری کنند، فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه موظف است به وسیله پیک مطمئن از طریق ستاد انتخابات استانی کلیه نسخ اعتبارنامه را برای امضای وزیر کشور و رییس هیأت مرکزی نظارت سریعاً به ستاد انتخابات کشور تحویل نماید.
- **تبصره ۲-** در اجرای ماده (۷۴) قانون يك نسخه از اعتبار نامه منتخبان، توسط ستاد انتخابات کشور به شورای نگهبان ارسال می گردد.
- **تبصره ۴-** کلیه مراحل اجرایی پس از اظهار نظر شورای نگهبان در مرحله اول، عیناً در مرحله دوم تکرار خواهد شد.

فصل نهم – امحای تعرفه و برگ های رأی مصرف شده

ماده ۸۷- وزارت کشور موظف است پس از اینکه کار رسیدگی به اعتبار نامه های نمایندگی کلیه منتخبان در مجلس شورای اسلامی به پایان رسید، دستور امحای تعرفه و برگ های رأی مصرف شده داخل صندوق های رأی کلیه حوزه های انتخابیه را به فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه صادر نماید.

- **تبصره ۱-** وزارت کشور می تواند به منظور گردآوری آمار و اطلاعات مربوط به رأی دهندگان از قبیل سن، جنس، تأهل و مجرد، سواد و ... قبل از صدور دستور امحای تعرفه و برگ های رأی مصرف شده، بهره برداری لازم از تعرفه رأی دهندگان را به عمل آورد. بدیهی است رعایت مخفی بودن آرای رأی دهندگان الزامی است.
- **تبصره ۲-** به منظور حفظ اسناد و مدارك مربوط به انتخابات، ستاد انتخابات کشور موظف است ترتیبی اتخاذ نماید که سه صندوق محتوی تعرفه و برگ های رأی و صورت جلسه نتیجه شعب اخذ رأی از هر يك از استان ها عیناً به مرکز اسناد انقلاب اسلامی تحویل گردد.

ماده ۸۸- فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه موظفند پس از وصول دستور وزارت کشور مبنی بر امحای تعرفه و برگ های رأی مصرف شده انتخابات مجلس شورای اسلامی با حضور اعضای هیأت اجرایی و حتی الامکان هیأت نظارت مرکز حوزه انتخابیه نسبت به امحای تعرفه و برگ های رأی مصرف شده انتخابات سراسر حوزه انتخابیه به نحو مقتضی اقدام و مراتب را صورت جلسه نمایند.

- **تبصره-** نظر به اینکه صندوق های رأی حوزه های فرعی انتخابات اقلیت های دینی در محل حوزه فرعی نگهداری شده و به مرکز حوزه انتخابیه ارسال نمی گردد، فرمانداران تهران و اصفهان به عنوان مراکز حوزه های انتخابیه اقلیت های دینی موظفند پس از وصول دستور وزارت کشور، مراتب را به حوزه های فرعی ذی ربط ابلاغ نمایند تا حوزه های فرعی رأساً در این خصوص اقدام و دو نسخه از صورت جلسه مربوط را به مرکز حوزه انتخابیه ارسال نمایند. يك نسخه از این صورت جلسه همراه با يك نسخه از صورت جلسه مربوط به مرکز حوزه انتخابیه توسط فرمانداران تهران و اصفهان به ستاد انتخابات کشور ارسال خواهد شد.

ماده ۸۹- دستورالعمل و فرم های مربوط به مواد پخش اجرایی این آیین نامه با تصویب وزیر کشور قابل اجرا می باشد.

این متن جانشین تصویب نامه شماره ۴۹۸۹۴ / ت ۲۲۱۹۰ هـ. مورخ ۱۳۷۸/۹/۱۶ می گردد.

ماده واحده- از تاریخ تصویب این قانون محدوده حوزه های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی با رعایت اصل ۶۴ قانون اساسی به شرح جدول زیر شامل ۱۹۶ حوزه انتخابیه با دویست و هفتاد نفر نماینده خواهد بود:

- **تبصره-** حوزه های انتخاباتی همواره از هر نوع انتزاع و الحاق که براساس قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری در حد روستا و دهستان انجام می شود تبعیت خواهند کرد.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و يك تبصره در جلسه روز یکشنبه سی ام فروردین ماه یکهزار و سیصد و شصت و شش مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۶۶/۲/۳ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.